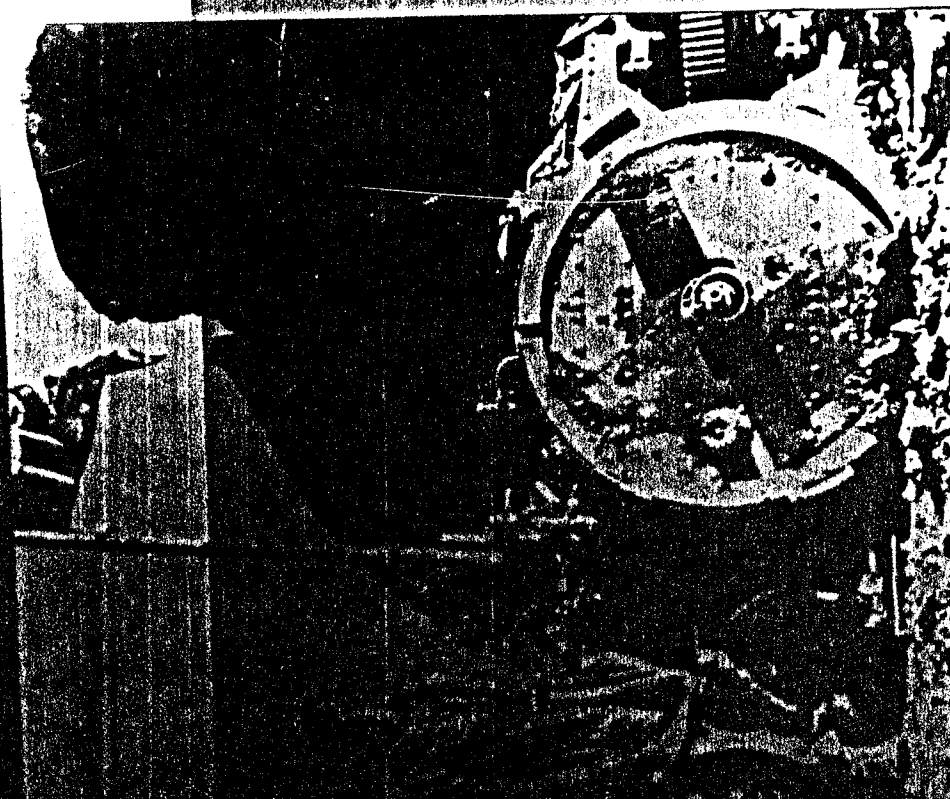

EYSTEN FJÆRELI De norske hær i Storbritannia 1940 - 1945

940.53
G.

Norokk s.s. Oslo Gevlik

TANUM - NORLI
ISBN 82-518-1582-7

nant A. G. Bourne som var sjef for den nyopprettede «Combined Operations».

Bourne var interessert i å få dannet to norske avdelinger etter den britiske oppsetning for «Independent Company» på 230 manns personellstyrke. Til dette ga general Fleischer sitt prinsipielle samtykke.

Nå gjaldt det bare å få Regjeringen til å være med. Den 1. juli konfererte Fleischer med statsråd Ljungberg om saken.²¹ Han understreket da sterkt at W O snarest ønsket en bekreftelse på at nordmennene i Storbritannia virkelig aktet å fortsette krigen mot Tyskland med de midler som kunne skaffes, og at et positivt svar fra norsk side var betingelsen for å få våpen og utstyr. Fleischer gjorde det klart at han alt hadde erklært at dette var den norske innstilling, og at han – Fleischer – også hadde erklært seg prinsipielt villig til å la norske avdelinger delta i operasjoner mot Norskekysten. Da han var kalt til konferanse med sjefen for Scottish Command, og måtte reise alt samme aften, ba han om et snarlig svar, slik at han hadde et grunnlag å stå på. I dette grunnlag måtte inngå at Regjeringen ville innføre alminnelig verneplikt for nordmenn utenfor Norge, og i første omgang gå til utskrivning av nordmenn bosatt på de britiske øyer. Uten Regjeringens tilslutning til denne linje, mente Fleischer det ikke kunne settes opp avdelinger i Storbritannia, og øvelsesleiren i Dumfries ville i tilfelle gå i oppløsning av seg selv.

General Fleischers PM og hans referat fra konferansen i W O ble behandlet på en regjeringskonferanse den 2. juli 1940.²² Her ble resultatet at Regjeringen ikke ville gå til utskrivning av norske vernepliktige i Storbritannia, men basere seg på frivillige. Regjeringen ville bare la de vernepliktige bli registrert. Den reserverte seg også med hensyn til å la norske avdelinger delta i operasjoner mot Norskekysten. Dette var uheldig for de norske hæravdelinger i Dumfries som nå måtte ventes å få en lav prioritet ved tildeling av våpen og annet utstyr.

I konferansen med Scottish Command²³ kunne Fleischer bare meddele at de norske avdelinger foreløpig ikke kunne delta i raids imot Norskekysten, og ba om informasjoner med hensyn til mulighetene til å delta i forsvaret av Storbritannia. Han fikk til svar at de norske avdelinger straks kunne komme ut på tømmerhugst dersom de var villige til det. Som i

W O und
i alt krig
soldater.
forsvare s
at de nors
våpen ett
Dette resi
norsk deli
Og det sa
militære p
alt her bl
general F

10. juli k
til W O
(Bortsett
Fleischer:

For Ha
var øvers
innkalle
avdelinge
ville avde
tiden var n
en styrke
arbeider.
som det
sammenl
i Canada

Det bl
mottaksl

Like e
Canada
mulighet
Canada
opprettel
Hjelvik s

*Stenersen
er han
Stenersen*

ble stilt en sjefsinstruktør og et antall andre norske instruktører til disposisjon for en britisk skole i ski- og vinterkrigføring på Island. Oberstløytnant Carl Stenersen og 20 andre norske offiserer ble beordret. Men da Stenersen ble syk, beordret HOK sjefen for Brig N's infanteribataljon, major Just som sjefsinstruktør. Major Eivind Otto Hjelle, som var kommet over fra Norge tidligere på høsten, ble beordret som bataljonsjef. I januar 1942 ble imidlertid oberstløytnant Stenersen friskmeldt og avløste major Just, som så igjen overtok bataljonen, mens Hjelle reiste tilbake til London.²⁷

En kort beretning om den norske innsats som instruktører for den britiske – og senere amerikanske – skole i snø- og vinterkrigføring står i eget vedlegg nr. 29.

Hæren og Norwegian Independent Company No 1²⁸

I forrige kapitel er nevnt at løytnant Martin Linge høsten 1940 vervet norske befall og menige fra Øvingsavdelingen. Det foregikk på den måte at Linge utså seg de folk han ville ha tak i, og meddelte dette til UD, som så gjennom FD fikk dem overført til tjeneste for UD. Arten av denne tjeneste ble ikke nevnt, men det ble av HOK og Øvingsavdelingen oppfattet som de overførte folk skulle assistere UD i etterretningsarbeide. Etter hånden ble det klart for HOK at løytnant Linges oppgave var å verve befall og soldater til en spesiell styrke som sto direkte under britisk kommando. En del av den deltok som nevnt foran i raidet mot Lofoten i mars 1941. Denne aksjon virket såpass stimulerende på britisk opinion at det ble besluttet å forsøke et nytt snarest. Britene ønsket nu at det ble satt opp et fulltallig Norwegian Independent Company No 1 (forkortet til NORIC 1) for spesielle tjenester, og Linge gikk i direkte kontakt med general Fleischer for å få avgitt 20–30 mann pr. måned inntil avdelingen var brakt opp til en styrke på 250 mann. General Fleischer så til å begynne med velvillig på saken. Det var jo nettopp hans mening at de norske hærstyrker burde skaffes stridserfaring ved operasjoner – men i Norge. Generalen inispiserte avdelingen våren 1941. Han ble da klar over at den sto direkte under britisk kommando og administrasjon og også var lønnet av britene. Den britiske ledelse av avdelingen uttalte overfor Fleischer et ønske om å få fortsatt rekruttering fra den norske hærstyrke samtidig som de også fikk folk direkte fra det norske rekrutteringskontor i London. Generalen svarte